

Tongelaar – Jaap Melgers
Biologisch landbouwbedrijf
Landgoed Tongelaar, Mill
Tel.: 06 1335 5594
jaapmelgers@planet.nl

Tongelaar is een eeuwenoud 450 ha groot landgoed tussen Mill en Escharen. Het biologische bedrijf wordt gepacht van natuurbeschermingsorganisatie Brabants Landschap. Sinds 1990 vindt biologische akkerbouw plaats, eerst op 20 ha, nu op 57 ha. Tien procent van de akkerbouwgrond is in gebruik als bloemen- en groenstroken.

Boer Jaap Melgers maakt – samen met zijn beoogd opvolger Bram van der Hulst – in samenspraak met het Brabants Landschap de jaarlijkse gewaskeuze. Momenteel is dat voor de helft van het areaal graan (haver, spelt, rogge). Verder worden er pompoenen en sperziebonen voor de versmarkt geteeld en vooral afgezet via het supermarktkanaal. Gras en klaver gaat als hooi naar een geitenboer, strorijke potstalmest komt retour. Behalve wat aanbod voor de directe consument (aardappelen en pompoenenverkoop vanuit de werkschuur), richt Tongelaar zich vooral op grootschalige afzet.

Lupine

Een van de nieuwe rotatiegewassen op Tongelaar is lupine, een vlinderbloemige plant die diep wortelt, stikstof bindt uit de lucht en fosfaat uit diepere lagen ontsluit. Het lupineboontje is eetbaar. Tongelaar bundelt de krachten met andere lupineteelers en afnemers (als Lupeel en Lekker Lupine) om deze ontdekking te gaan delen met een groter publiek. Biologisch landbouwbedrijf Tongelaar organiseert geen echte open dag, maar is wel in oktober onderdeel van het natuurfeest van Brabants Landschap.

Bronlaak - Erwin Janssen
Tuinderij De Kiem
Gemertseweg 36, Oploo
Tel. 0485 - 388666
erjanssen@deseizoenen.org

Woon- werkgemeenschap Bronlaak bestaat 75 jaar. Ook de 1,5 ha grote moestuin met kruidentuin is al zo lang in bedrijf. Bewoners werken dagelijks met de begeleiders in de tuin of binnen één van de andere werkgebieden op Bronlaak.

Antroposofie

Op Bronlaak wordt geleefd en gewerkt vanuit de antroposofische inspiratie, dus de tuinderij is biologisch dynamisch, waarbij gewerkt wordt met het besef dat de aarde een organisme is dat een samenhang kent tussen dieren, planten, bodem en de kosmos. Dichtbij de natuur werken en leven doet in positieve zin iets met de vitaliteit van mensen.

Alle groenten en fruit die op Bronlaak worden geteeld, worden door de bewoners gezaaid, gepoot, onderhouden, geoogst, gekookt en gegeten. Wat overblijft wordt verkocht in de winkel op het landgoed en verwerkt in de gerechten van Lunchroom Markant in Sint Anthonis (ook een werkgebied van Bronlaak). Per mail is voor geïnteresseerden ook een eigen voedselpakket samen te stellen. Naast de groenten en fruit gaat het ook om kwark, yoghurt en kaas die op de boerderij van Bronlaak worden gemaakt.

Het terrein van Bronlaak is openbaar, en iedereen kan er een kop koffie of de eigen geteelde kruidentheet drinken.

De Cinqant - Renee van de Groes.
Biologisch-dynamische zorgboerderij,
groentewinkel en camping.
Cinqant 4, Haps
Tel. 06 2398 1793. decinqant@gmail.com

Al generaties lang wordt er geboerd op De Cinqant in Haps. Wie er nu gaat kijken ziet een biologisch-dynamische boerderij met dagbesteding, een kleine camping en een flinke boerderijwinkel. Dagelijks helpen zo'n 15 hulpboeren bij het kweken, oogsten en verwerken van vooral seizoensproducten, groenten, fruit en bloemen. Door de kleinschaligheid van het bedrijf en de aandacht voor de gewassen en de bodem worden de kwaliteit, de smaak en de puurheid van de producten vergroot. Ook worden streekproducten, zowel vers als ingemaakt, en eigen rundvlees in de winkel aangeboden. Omdat er biologisch wordt gewerkt verandert het aanbod regelmatig.

De hulpboeren helpen ook bij de dagelijkse activiteiten op de boerderij en in de kas, het verzorgen van de vele landbouwhuisdieren en onderhoud van de natuurwandelpaden, de natuurplas en het kapbos. De Cinqant legt het accent op welzijn, respect voor aarde, planten, dieren en medemensen, alles in het ritme van de seizoenen.

Op De Cinqant, 20 ha groot, worden ook akkerbouwproducten verbouwd, zoals lucerne, aardappelen, granen en groenbemesters. En er is voldoende gras en hooi voor de biologisch gehouden koeien, die samen met hun kalveren zoveel mogelijk buiten lopen. In de stal zorgen de koeien voor potstalmest.

Groenings Hofke - Luuk Geurts
Ambachtelijke fruitverwerking
Groeningsstraat 24, Groeningen
Tel. 0478 - 631851
info@groeningshofke.nl

Luuk Geurts verwerkt op kleinschalige wijze (biologisch) fruit. Groenings Hofke bestaat sinds 1978 en is door zijn ouders opgericht. De bedrijfskeuken omvat een 'warme kant' met kookketels en persen voor sap, jam, sauzen, siropen enz. en een 'koude kant' om appels en peren te persen. Er wordt ambachtelijk geperst met een traditionele pakkettenpers. Er staat afvulapparatuur, een etiketteerapparaat en er is uiteraard een schoonmaakruimte. Het verse fruit wordt bewaard in de koeling of wordt ingevroren. Het streven is om met minimale bewerking en toevoegingen, zoveel mogelijk de smaak die het verse fruit zelf heeft, in houdbare producten te laten uitkomen.

Het eigen assortiment bestaat uit biologische vruchtensappen in grote flessen en horecaflesjes die onder meer verkocht worden via Natuurvoedingswinkel De Korenbloem in Boxmeer. Voor bio bakkerijen, zuivelaars enz. worden ook fruit halffabricaten gemaakt. Het biologische fruit komt uit de wijde omtrek, er is weinig regionaal aanbod van biologisch fruit. Wél uit de buurt, maar niet gecertificeerd biologisch, is het ingezamelde fruit van particulieren waarvan een regiosap wordt gemaakt en dat in oogstjaar 2023 ingezameld wordt via Camping Brembroeken in Vortum-Mullem. Voor een nieuwe impuls voor nieuwe producten zorgen ook voedselbossen en Smaak van de Maasheggen. Naast het eigen assortiment wordt voor een keur aan bio fruitteelers en niet-bio fruitteelers, in heel Nederland en een beetje daarbuiten, fruit verwerkt voor verkoop in boerderijwinkels.

BIO IN ONZE BUURT

Tekst | fotografie | vormgeving: KEES DE BRUIJN SINT ANTHONIS. Druk: GRAFISCH HUIS BOXMEER

'Bio in onze buurt' is een initiatiefgroep van biologische ondernemers (boeren-telers, handel-verwerking en winkels) in de gemeente Land van Cuijk. Deze groep wil krachten bundelen vanuit de doelstellingen 'Verbreden, verdiepen en verbinden'. 'Bio in onze buurt' benadrukt ook een herwaardering voor het lokale, met gezond, vers, voedsel dat dichtbij geproduceerd wordt en verkrijgbaar is.

Het logo verbeeldt het lokale en verbindende karakter van 'Bio in onze buurt'. In het donkergroene blaadje is de contour van het Land van Cuijk herkenbaar. De lichtergroene streep is de nerf van het blad, maar kan ook als de Maas gezien worden. De cirkelvorm staat voor het circulaire en de verbondenheid van biologisch.

'Bio in onze buurt' heeft een eigen website:
www.bio-lvc.nl

BIO IN ONZE BUURT

BIO IN ONZE BUURT

'Bio in onze buurt' is een initiatiefgroep van biologische ondernemers (boeren-telers, handel-verwerking en winkels) in de gemeente Land van Cuijk. Deze groep wil krachten bundelen vanuit de doelstellingen 'Verbreden, verdiepen en verbinden'. 'Bio in onze buurt' benadrukt ook een herwaardering voor het lokale, met gezond, vers, voedsel dat dichtbij geproduceerd wordt en verkrijgbaar is. Biologisch in algemene zin heeft aandacht voor zorg, ecologie, gezondheid en eerlijkheid.

Het bundelen van krachten doen wij o.a. door bezoekers te laten meekijken achter de schermen van een biologisch bedrijf. Daarvoor organiseren wij open dagen. Elke maand gaat bij één bedrijf van de groep 'Bio in onze buurt' de poort open voor belangstellenden.

Met een *bio-logische-estafette* willen wij inwoners betrekken bij de bio-bedrijven in de buurt. Zo bereiken wij ook dat de biologische keten in het Land van Cuijk versterkt wordt en dat de biologische voedselproducten meer bekend worden. Ook andere bedrijven en instellingen in het Land van Cuijk willen wij zo kennis laten maken met biologisch produceren.

De achterliggende gedachte is ook dat wij, als deelnemers binnen de initiatiefgroep 'Bio in onze buurt', de overtuiging hebben dat een transitie naar een toekomstbestendig, gezond en eerlijk voedselsysteem broodnodig is. Dat kan alleen succesvol zijn als iedereen in de keten niet alleen wordt meegenomen maar vooral ook verbonden is met elkaar. Wij hebben het dan over de verbinding tussen boer en burger, biologisch en gangbaar, jong en oud, consument en bezorgde burger, gemeente en bewoner, voedselproducent en natuurbeheerder.

Grasklaver in de Watertuin in Groenigen.

Vier basisprincipes

Onze biologische bedrijven en producten worden streng gecontroleerd en gecertificeerd door onafhankelijke instanties. We laten ons bovendien inspireren door de vier basisprincipes van de biologische landbouw: zorg, ecologie, gezondheid en eerlijkheid.

Zorg staat voor het beschermen en koesteren van wat wij hebben, de planeet leefbaar en gezond houden, klimaatverandering tegengaan en de bodem verzorgen zodat toekomstige generaties ook nog (h)eerlijke producten kunnen verbouwen.

Ecologie staat voor het bevorderen van biodiversiteit, samenwerking met de natuur, kringlopen, water, bodem, planten.

Gezondheid gaat verder dan de gezondheid van de mens, het gaat ook over gezonde bodems, planten en dieren. Gezondheid is ook meer dan de afwezigheid van ziektes, het gaat over vitaliteit

en levenskracht.

Eerlijkheid ofwel billijkheid staat voor wederzijds respect, eerlijke prijzen voor boeren, gerechtigheid in de keten waarbij elke schakel de waardering krijgt die haar toekomt.

Er is voor consumenten op internet veel informatie te vinden over het thema 'biologisch'. Wij verwijzen graag naar de website van Bionext, de ketenorganisatie voor biologische landbouw en voeding (www.bionext.nl). Daar is heldere informatie te vinden over wat biologisch is, over de bijdrage die biologisch kan leveren aan maatschappelijke uitdagingen en aan welke regelgeving biologische ondernemers zich moeten houden.

Agrarische ondernemers die interesse in bio hebben kunnen een gratis adviesgesprek krijgen vanuit Provincie Noord-Brabant.

Voor meer informatie zie: <https://www.landbouwvoedselbrabant.nl/landbouw+en+natuur/biologische+landbouw/2193354.aspx>

Bio-logische-estafette Land van Cuijk

Een aantal van de ondernemers van 'Bio in onze buurt' stelt zich in het kort in deze folder voor.

Maar er is meer. Bij een viertal bedrijven laten wij bezoekers meekijken achter de schermen om deze ondernemers beter te leren kennen.

Voor 2023 nemen deel aan de open-dag-estafette:

9 juli: De Schutkooi in Vortum-Mullem

10 september: Bronlaak in Oploo

15 oktober: Tongelaar in Mill

12 november: Groenings Hofke in Groenigen (gezien beperkte ruimte even contact opnemen met info@groeningshofke.nl)

Iedereen is van harte welkom!

De Korenbloem - Sylvia van Duijnhoven
Natuurvoedingswinkel
Burgemeester Verkuijlstraat 2B, Boxmeer
Tel. 0485 57 37 66
natuurvoedingswinkel@dekorenbloemboxmeer.nl

Natuurvoedingswinkel De Korenbloem in Boxmeer bestaat al sinds 1975. Sinds oktober 2018 is Sylvia van Duijnhoven de eigenaresse en runt met twee medewerkers de winkel. Het is een supermarkt in het klein waar zowel verse als houdbare producten –meestal van biologische oorsprong– verkrijgbaar zijn. Met dagelijks vers brood, verschillende zuivelproducten, vlees en vleesvervangers, groenten en fruit. En tevens voedingssupplementen, verzorgingsproducten en glutenvrije producten.

Veel producten worden ingekocht bij Udea (leverancier in biologische levensmiddelen) en bij Odin (een coöperatieve biologische groothandel). Verschillende producten komen van lokale toeleveranciers, zoals sappen van het 'Groenings Hofke' en honing van Imkerij De Vrije Heerlijkheid.

De openingstijden van De Korenbloem zijn dinsdag t/m vrijdag van 8.30 tot 18.00 uur en zaterdag van 8.30 tot 17.00 uur.

Gezond en eerlijk eten

Het verkopen van en voorlichten over biologische producten is het middel van de winkel om zijn hoofdoelen te bereiken: een betere omgang met ons milieu en het stimuleren van gezonde voeding. Wie de liefde voor voedsel en eerlijk eten (lekker én porties op maat, dus geen verspilling) deelt en zich medeverantwoordelijk voelt voor de wereld waarin we leven, kan ook achter de slogan van De Korenbloem staan: 'Natuurlijk een (bio)logisch verschil'.

De Schutkooi - Eric Lamers
Melkvee boerderij, dagbesteding,
horeca en toerisme
Veerweg 3, Vortum-Mullem
Tel. 06 1239 9038. info@schutkooi.nl

Op De Schutkooi, het biologisch landbouwbedrijf van Eric Lamers in Vortum-Mullem, worden landbouw, natuur en zorg gecombineerd. De boerderij staat op een natuurlijke zanderige verhoging in de kern van het Maasheggebied. Eric Lamers kocht in 2010 de Schutkooi aan, een bedrijf met mogelijkheden. Het werd een combinatie van agrarisch natuurbeheer, land-schapsbeheer en maatschappelijke functies. In de hooischuur wordt dagbesteding verzorgd. De mensen van de dagbesteding vervullen een belangrijke rol in onderhoud in het gebied. En er is een gebouw met succesvolle horeca (De Schutkooi) voor de recreatieve fietser en voor feestelijke gelegenheden. Een gedeelte van de menukaart komt rechtstreeks van de eigen boerderij. Dichtbij de boerderij staan enkele houten tiny houses, die te huur zijn voor een korte vakantie.

Verbinden en betrekken

De agrarische bedrijfsvoering is helemaal aangepast aan de specifieke situatie in het Maasheggebied. De 70 koeien zijn een kruising van Holstein, Noors Roodbont en Fleckvieh. Ze geven 7 duizend liter biologische melk per koe per jaar. Het voer verbouwt Lamers zelf. Onlangs is een rijdende melkmachine aangeschaft om in het land te gaan melken. De ruige stalmen van het bedrijf is belangrijk voor bodemverbetering en is erg gewenst in het gebied.

Eric Lamers hecht veel waarde aan interactie met andere boeren en geïnteresseerden om van elkaar te kunnen leren. Verbinden en betrekken is de slogan die bij de bedrijfsfilosofie van De Schutkooi hoort. Recreatie, zorg, educatie en biologische landbouw, gaan hier hand in hand.

De Water Tuin - Gaveshi Reus
Biologisch-dynamisch groententeeltbedrijf.
Kevelaersedijk 1, Groenigen
Tel. 06 4026 5563
info@water-tuin.nl

Tuinder Gaveshi Reus teelt al sinds 1984 op biodynamische wijze en sinds 2001 bij zijn Kwekerij de Watertuin in Groenigen. Je vindt er asperges, pompoen, courgettes, koolrabi, prei, peen, bospeen, spitskool, Chinese kool en grasklaver. Biodynamisch betekent voor hem dat hij niet alleen met hoofd en handen teelt, maar ook met zijn hart, met gevoel, spiritualiteit en energie.

Uit ervaring weet Gaveshi Reus dat organische stof van groot belang is voor de bodemstructuur, bewerkbaarheid, vochtthuishouding, bodembiodiversiteit, nutriëntenkringlopen en weerbaarheid tegen ziekten en plagen. Het is voor een natuurlijk gezond gewas dus belangrijk om een goede kwaliteit en kwantiteit organische stof in de bodem te onderhouden.

Water

De 23 ha grond die Gaveshi Reus nu bewerkt vielen destijds merendeels binnen het waterwingebied van drinkwaterbedrijf Brabant Water. Met veel geduld, acceptatievermogen en dus veel organisch materiaal werd de uitgeputte en relatief onvruchtbare zandgrond weer levend gemaakt. Zonder te ploegen, soms te spitten, met veel bodembedekkers (groenbemesters) en een ruime vruchtwisseling. Toen het waterpompstation werd gesloten steeg de grondwaterspiegel en moest Gaveshi Reus zich noodgedwongen opnieuw aanpassen. Samen met een 10-tal buitenlandse werknemers (afkomstig van Ierland tot Zuid-Afrika) teelt hij gewassen op de natuurlijk verzorgde, mineraalrijke grond.